Näringsutskottets betänkande

1981/82:28

över proposition 1981/82:100 i vad avser myndighetsorganisationen inom energiområdet jämte motioner

Ärendet

I detta betänkande behandlas dels vissa delar av proposition 1981/82:100 bilaga 17 (industridepartementet), nämligen avsnittet Ny myndighetsorganisation inom energiområdet samt punkterna E 1 och E 2 (statens energiverk), E 3 (statens elektriska inspektion) och E 8 (oljeersättningsfonden), den sistnämnda punkten dock endast såvitt den gäller organisationsfrågor, dels 22 motioner rörande lokaliseringsort för energiverket och i några fall även för energiforskningsnämnden och oljeersättningsfonden, dels två andra motioner såvitt de har anknytning till de nämnda delarna av propositionen.

Energipolitiska frågor i övrigt, bl. a. rörande villkor för stöd från oljeersättningsfonden, kommer utskottet att behandla i sitt betänkande NU 1981/82:30.

Svenska elverksföreningen har tillställt utskottet en skrivelse vari framförs önskemål om att statens energiverk lokaliseras till Stockholm.

Propositionen

Förslag etc.

I proposition 1981/82:100 bilaga 17 (industridepartementet) förekommer följande förslag etc. under här angivna rubriker.

Ny myndighetsorganisation inom energiområdet (s. 78–85)

Regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad föredragande statsrådet har anfört om lokalisering av energimyndigheterna.

E 1. Statens energiverk: Förvaltningskostnader (s. 85–93)

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner av föredragande statsrådet angivna riktlinjer för organisationen av statens energiverk,

2. bemyndigar regeringen att vid statens energiverk inrätta en ordinarie tjänst för verkschefen med beteckningen p.

3. till Statens energiverk: Förvaltningskostnader för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 21 357 000 kr.

E 2. Statens energiverk: Utredningar m. m. och information (s. 93–96)

Regeringen föreslår att riksdagen till Statens energiverk: Utredningar m. m. och information för budgetåret 1982/83 anvisar ett reservationsanslag av 11 691 000 kr.

E 3. Statens elektriska inspektion (s. 96–98)

Regeringen föreslår att riksdagen till Statens elektriska inspektion för budgetåret 1982/83 anvisar ett förslagsanslag av 7 232 000 kr.

E 8. Oljeersättningsfonden (s. 104–110)

Regeringen föreslår, såvitt nu är i fråga, att riksdagen

1. godkänner att en myndighet med uppgift att ha hand om stöd för att ersätta olja, m. m. enligt de riktlinjer som föredragande statsrådet har angett inrättas den 1 juli 1982,

2. bemyndigar regeringen att vid den nya myndigheten inrätta en ordinarie tjänst som chef för fonden med beteckningen p.

Huvudsakligt innehåll

Avsnittet Ny myndighetsorganisation inom energiområdet innehåller en redogörelse för de förslag som organisationskommittén (I 1981:04) för statens energiverk m. fl. organ inom energiområdet har framlagt beträffande dels organisation för statens energiverk, energiforskningsnämnden och oljeersättningsfonden, dels lokalisering av dessa myndigheter. Organisationskommittén har funnit att de tre energimyndigheterna alla bör lokaliseras till Stockholm. För den händelse statsmakterna likväl skulle besluta om lokalisering till en ort utanför Stockholm bör enligt kommittén Göteborg eller Uppsala komma i fråga i första hand och Malmö/Lund eller Linköping i andra hand. Regeringen redovisar inte nu något ställningstagande i lokaliseringsfrågan. Föredragande statsrådet meddelar att han avser att återkomma med förslag i ämnet under våren 1982. Temporärt skall energimyndigheterna förläggas till tillgängliga lokaler i Stockholm.

Enligt de riktlinjer som anges under punkt E 1 får statens energiverk i överensstämmelse med organisationskommitténs förslag en sakområdesindelning med starka funktionella inslag. Till verket knyts de funktioner som krigsskyddsnämnden för kraftanläggningar, nämnden för värdering av eldistributionsanläggning m. m. och statens prisregleringsnämnd för elek-

trisk ström f. n. har. Energiverket skall vidare vara chefsmyndighet för statens elektriska inspektion. Den skall nära samarbeta med oljeersättningsfonden. Antalet tjänster vid verket – exkl. statens elektriska inspektion – beräknas till 163. Av anslaget under punkt E 2 är ett belopp av ca 5,5 milj. kr. avsett för utredningsuppdrag till andra institutioner samt anlitande av konsulter, korttidsanställd personal och annan expertis. Återstoden är avsedd för uppgifter inom informationsområdet. Energiverket skall, bl. a. från energisparkommittén, överta ansvaret för framför allt information om energitillförselfrågor och allmänt inriktad information om energianvändning.

Enligt vad som anförs under punkt E 8 får oljeersättningsfonden 14 tjänster. Tjänstemän hos energiverket skall förordnas att delta i handläggningen av fondens ärenden. För energiforskningsnämnden beräknas antalet tjänster till 20 (punkt F 18, s. 191).

Motionerna

Yrkanden

De motioner som behandlas här är:

1981/82:202 av Kurt Hugosson m. fl. (s), vari hemställs att riksdagen uttalar att statens energimyndigheter bör förläggas till Göteborg,

1981/82:241 av Margit Odelsparr (c) och Martin Olsson (c), vari hemställs att riksdagen uttalar sig för en lokalisering till Sundsvall av energimyndigheterna,

1981/82:242 av Rune Torwald m. fl. (c, m, fp, vpk), vari hemställs att riksdagen beslutar att statens energiverk snarast möjligt skall lokaliseras till Göteborg,

1981/82:319 av Sven-Erik Nordin (c) vari hemställs att riksdagen uttalar sig för en lokalisering till Örnsköldsvik av energimyndigheterna,

1981/82:440 av Tore Claeson (vpk), vari hemställs att riksdagen uttalar att statens energiverk bör lokaliseras till Södertälje och hos regeringen begär åtgärder i enlighet därmed,

1981/82:451 av Sten Svensson (m) och Karl Leuchovius (m), såvitt gäller hemställan (3 delvis) att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som [i motionen] anförts om lokaliseringen av det nya statliga energiverket i Skövde – – –,

1981/82:616 av Ingemar Hallenius m. fl. (c, fp), vari hemställs att riksdagen uttalar att statens energiverk bör förläggas till Skövde,

1981/82:627 av Sven-Gösta Signell m. fl. (s), vari hemställs att riksdagen uttalar sig för att statens energiverk lokaliseras till Skövde kommun,

1981/82:630 av Roland Sundgren m. fl. (s, m, c, fp, vpk), vari hemställs att riksdagen beslutar om en lokalisering av statens energiverk till Västerås,

1981/82:631 av Tage Sundkvist (c) och Larz Johansson (c), vari hemställs att riksdagen beslutar att det nya statens energiverk lokaliseras till Nyköping,

1981/82:683 av Bernt Nilsson m. fl. (s), vari – med motivering i motion 1981/82:682 – hemställs att riksdagen beslutar att det av regeringen i budgetpropositionen föreslagna energiverket förläggs till Kalmar,

1981/82:813 av Wilhelm Gustafsson m. fl. (fp, s, m, c), vari hemställs att riksdagen beslutar att lokalisera statens energiverk till Borås,

1981/82:822 av Kjell Nilsson m. fl. (s), vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lokalisering av statens energiverk till Växjö,

1981/82:1053 av Kjell Mattsson m. fl. (c), såvitt gäller hemställan (3) att riksdagen hos regeringen begär att i avvaktan på ett slutligt lokaliseringsbeslut för energiverket de olika enheterna blir kvar i nuvarande lokaler,

1981/82:1473 av Birgitta Hambraeus m. fl. (c), vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att lokaliseringen av statens energiverk bör ske till Mora kommun,

1981/82:1474 av Britta Hammarbacken (c) och Erik Larsson (c), vari hemställs att riksdagen uttalar sig för att statens energiverk lokaliseras till Örebro,

1981/82:1475 av Ing-Marie Hansson m. fl. (s), vari hemställs att riksdagen

1. som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående behovet av att målmedvetet pröva möjligheterna att omlokalisera ny expanderande statlig verksamhet vid beredningen av lokaliseringsfrågan för det nya energiverket,
2. begär att regeringen därvid prövar förutsättningarna för en lokalisering av det nya energiverket till Gävle,

1981/82:1609 av Olof Palme m. fl. (s), såvitt gäller hemställan att riksdagen

16. uttalar att verksamheten inom statens energiverk bör starta först den 1 juli 1983,
17. hos regeringen hemställer om förslag till organisation av statens energiverk, statens industriverk och oljeersättningsfonden enligt de riktlinjer som förordas i motionen,
18. avslår regeringens förslag om godkännande av riktlinjerna för organisationen av statens energiverk,

19. avslår regeringens begäran om bemyndigande att vid statens energiverk inrätta en ordinarie tjänst för verkschefen med beteckningen p,

1981/82:1622 av Stig Josefson m. fl. (c), såvitt gäller hemställan – med motivering i motion 1981/82:1620 – (2) att riksdagen begär att regeringen skyndsamt låter utreda frågan om lokalisering av statens energiverk till Malmöhus län,

1981/82:1937 av Margot Håkansson (fp), vari hemställs att riksdagen uttalar sig för att statens energiverk lokaliseras till Blekinge län,

1981/82:1940 av Gunnel Jonäng (c), vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär en lokalisering av statens energiverk till Hälsingland, Gävleborgs län,

1981/82:1948 av Åke Polstam (c), vari hemställs att riksdagen vid behandlingen av lokaliseringsort för det föreslagna nya energiverket uttalar sig för att detsamma förläggs till Linköping,

1981/82:2115 av Ulla Ekelund (c), såvitt gäller hemställan – med motivering i motion 1981/82:2114 – (2) att riksdagen begär att regeringen låter utreda frågan om lokalisering av ett statens energiverk till länet,

1981/82:2123 av Hans Petersson i Röstånga m. fl. (fp), såvitt gäller hemställan – med motivering i motion 1981/82:2120 – (2) att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att vid beslut om lokaliseringen av statens energiverk detta bör förläggas till Landskrona.

I övrigt behandlas motionerna 1981/82:451 och 1981/82:1053 i betänkandena NU 1981/82:30 och 1981/82:40, motion 1981/82:1609 i betänkandena SkU 1981/82:30, NU 1981/82:30, NU 1981/82:33 och NU 1981/82:35 samt motionerna 1981/82:2115 och 1981/82:2123 i betänkandet NU 1981/82:30.

Översikt av motionerna om lokaliseringsort för energimyndigheterna

I en tabell redovisas här summariskt innebörden av de motioner som gäller lokaliseringen av statens energiverk och i vissa fall uttryckligen också energiforskningsnämnden och oljeersättningsfonden.

I första kolumnen anges motionens nummer och motionärens resp. motionärernas partitillhörighet.

I andra kolumnen anges den ort (region) som förespråkas i motionen.

I tredje kolumnen, Myndighet(er), anges med 1 att motionen i vart fall formellt gäller endast energiverket och med 3 att den uttryckligen gäller alla de tre nämnda energimyndigheterna. I ett par fall – betecknade med 1(3) – avser motiveringen alla tre myndigheterna men hemställan endast energiverket.

I fjärde kolumnen, Förslag, anges med B att motionen går ut på att riksdagen skall besluta om (uttala sig för) viss lokaliseringsort (-region). I

övriga fall, betecknade med U, begärs utredning om möjligheterna till den lokalisering som nämns.

Motion 1981/82:	Ort (region)	Myndighet(er)	Förslag
440 (vpk)	Södertälje	1	B
631 (c)	Nyköping	1	B
1948 (c)	Linköping	1	B
822 (s)	Växjö	1	B
683 (s)	Kalmar	1 (3)	B
1937 (fp)	Blekinge län	1 (3)	B
2115 (c)	Kristianstads län	1	U
1622 (c)	Malmöhus län	1	U
2123 (fp)	Landskrona	1	B
202 (s)	Göteborg	3	B
242 (c)	Göteborg	1	B
813 (fp, s, m, c)	Borås	1	B
451 (m)	Skövde	1	B
616 (c, fp)	Skövde	1	B
627 (s)	Skövde	1	B
1474 (c)	Örebro	1	B
630 (s, m, c, fp, vpk)	Västerås	1	B
1473 (c)	Mora	1	B
1475 (s)	Gävle	1	U
1940 (c)	Hälsingland	1	B
241 (c)	Sundsvall	3	B
319 (c)	Örnsköldsvik	3	B

Motivering i motionerna

En kraftfull energipolitik för oljeersättning och en framtida kärnkraftsavveckling ställer stora krav på en effektiv organisation, anförs i motion 1981/82:1609 (s). Sverige har en svag och splittrad ledning av energipolitiken, menar motionärerna, och de förändringar som regeringen nu föreslår skulle ytterligare försvåra den nödvändiga kraftsamlingen. Att statens energiverk föreslås påbörja sin verksamhet den 1 juli 1982, fastän lokaliseringsfrågan ännu inte är avgjord, och att oljeersättningsfondens verksamhet inte integreras i energiverket betecknas av motionärerna som "en mycket märklig handläggning".

I motion 1981/82:1053 (c) hävdas att energiverket bör lokaliseras utanför Stockholmsområdet. Kravet på att de olika enheterna i avvaktan på den slutliga lokaliseringen skall bli kvar i nuvarande lokaler motiveras med att man bör undvika låsningar och onödiga kostnader inför ett kommande beslut om utflyttning.

Några av motionerna med förslag om viss lokaliseringsort innehåller principiella resonemang till förmån för utlokalisering av energimyndigheterna och annan statlig verksamhet. Det går alltid att finna skäl för lokalisering av ny nationell statlig verksamhet till Stockholm, framhålls i motion

1981/82:202 (s), som för Göteborgs talan. Man kan påvisa behov av kontakter med befintliga verksamheter i Stockholmsregionen, och nya kontaktlänkar skapas för varje nyetablering. Förläggning av nyetablerade nationella funktioner utanför Stockholmsregionen blir följaktligen allt svårare. I motion 1981/82:813 (fp, s, m, c) – med plädering för Borås – sägs att de regionalpolitiska skälen för lokalisering utanför Stockholm alltid kommer i underläge om befintlighet av viss personal i Stockholm, närhet till redan etablerade myndigheter etc., skall vara avgörande. De regionalpolitiska motiven borde tillmätas större vikt om man menar allvar med målet att skapa allsidig sysselsättning i hela Sverige. I motion 1981/82:1475 (s) – om Gävle som lokaliseringsort – åberopas uttalanden av arbetsmarknadsutskottet om att man målmedvetet måste pröva möjligheterna att omlokalisera ny expanderande statlig verksamhet. Den nya energimyndigheten är enligt motionärerna ett exempel på just sådan ny verksamhet som torde avses. Sällan inrättas nämligen statliga verksamheter med helt nya arbetsuppgifter. Snarare utvecklas arbetsområden inom befintliga organ för att samordnas till en ny förvaltningsenhet när de har fått större omfattning.

Om en av de föreslagna lokaliseringsorterna, Skövde, anförs i motion 1981/82:627 (s) – med hänvisning till tidigare inlägg från motionärernas sida – att den är den mest lämpade orten för statlig lokalisering och uppfyller alla de krav som kan ställas på en lokaliseringsort.

I övriga motioner framförs ett växlande antal mera specifika argument för lokalisering till den aktuella orten (regionen). Översiktligt framgår detta av tabellen på s. 8.

Arbetsmarknadspolitiska och regionalpolitiska skäl åberopas i de allra flesta motionerna. I några fall utvecklas dessa i omfattande redogörelser, som ligger till grund också för andra yrkanden än om energimyndigheterna. Detta gäller motionerna om Kalmar, Kristianstads län och Malmöhus län. Man erinrar också om speciella problem såsom Öresundsvarvets nedläggning (Landskrona) och tekoindustrins tillbakagång (Borås). För Örnsköldsviks del påtalas särskilt en stor kvinno- och ungdomsarbetslöshet. För Göteborg redovisas i motion 1981/82:202 (s) avsevärda arbetslöshetssiffror; situationen där är emellertid, säger motionärerna, varken bättre eller sämre än i flertalet andra regioner i landet. I motion 1981/82:242 (c) hänvisas till att bara 0,5 % av de sysselsatta inom central statlig förvaltning finns i Göteborg mot 80 % i Stockholm. I den motion som gäller Borås ställs i utsikt att välutbildade personer som har tvingats flytta från orten kommer att söka sig tillbaka om energiverket förläggs dit.

I viss motsättning mot en del av de nu avsedda arbetsmarknadsresonemangen står uttalanden enligt vilka det är en fördel att orten i fråga har en väl differentierad arbetsmarknad, som kan erbjuda sysselsättning för anhöriga till de anställda vid energimyndigheterna.

Sammanfattning av lokaliseringsargument i motionerna

	Söder-tälje	Ny-köping	Lin-köping	Växjö	Kal-mar	Ble-kinge	Kris-tian-stads län	Mal-mö-hus län[1]	Göte-borg	Borås	Skövde	Öre-bro	Väs-terås	Mora	Gävle	Häl-sing-land	Sunds-vall	Örn-sköld-svik
orten uppfyller alla krav											x							
behov av arbetstillfällen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x
väl differentierad arbetsmarknad			x	x					x				x		x	x	x	
ej berörd av tidigare statlig omlokalisering		x		x							x		x			x		
goda erfarenheter av tidigare statlig omlokalisering															x		x	
inomregional decentralisering														x				
möjlighet anknyta till lokal (regional) energiverksamhet		x	x	x					x	x		x	x	x	x	x	x	x
möjlighet stimulera lokal (regional) energiverksamhet								x	x		x	x						
närhet till vissa andra statliga myndigheter										x		x			x			
tillgång till högskola			x	x				x	x			x	x		x			
närhet till Stockholm	x	x	x										x					
goda kommunikationer	x		x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
tillgång till lokaler	x	x		x					x	x	x			x	x			
tillgång till bostäder	x	x							x					x	x			
särskilda miljökvaliteter									x					x	x	x		

[1] inkl. Landskrona

Till förmån för flera av orterna anförs att de inte har fått del av de sysselsättningstillskott som tidigare omlokalisering av statlig förvaltning har medfört; det borde alltså nu vara deras tur att komma i åtanke. I fråga om Gävle och Sundsvall åberopas tvärtom att tidigare lokalisering till dessa orter har gett goda erfarenheter som talar för att ytterligare myndigheter förläggs dit. Som en fördel för Mora nämns att orten inte är något länscentrum och att man alltså vid en lokalisering dit medverkar till en inomregional decentralisering.

Ett vanligt argument är att den ort eller region som det är fråga om har en verksamhet inom energisektorn som kan vara till nytta för statens energiverk. Det rör sig om så skilda ting som exempelvis Studsvik Energiteknik AB (Nyköping), ett "väl utbyggt kommunalt värme- och elverk" (Linköping), utveckling och användning av torv och andra biobränslen (bl. a. Växjö, Örebro och Västerås), ett omfattande forskningsprogram vid teknisk högskola ävensom forsknings- och utvecklingsresurser vid industri- och konsultföretag (Göteborg) samt "energikrävande industri med stora praktiska erfarenheter inom energiområdet" (Gävle). Som skäl för en lokalisering till Örnsköldsvik anges att en stor del av landets energiproduktion sker i Norrland. I flera fall ser man också en fördel i att energiverket kan stimulera till ny eller utvidgad lokal och regional verksamhet på energiområdet. Vissa statliga organs befintlighet på föreslagna orter dras också fram som ett betydelsefullt argument. Detta gäller statens provningsanstalt i Borås, statistiska centralbyråns avdelning i Örebro samt statens institut för byggnadsforskning, statens lantmäteriverk och centralnämnden för fastighetsdata i Gävle. I förekommande fall fästs stor vikt vid tillgång till högskola på orten, detta med hänsyn både till utbildningsmöjligheter i allmänhet och till forskning av intresse för energimyndigheterna.

Närhet till Stockholm anges som skäl för lokalisering inte bara till Södertälje utan också till Nyköping, Linköping och Västerås. De flesta av de föreslagna orterna fyller enligt vederbörande motionärer kravet att ha goda kommunikationer. Rätt många av dem uppges ha färdiga eller åtminstone projekterade lokaler för energimyndigheternas behov. Tillgång till bostäder nämns i några fall som en positiv faktor.

Slutligen kan noteras att man i vissa motioner fäster särskild vikt vid positiva miljökvaliteter hos den föreslagna orten eller regionen. Det talas dels allmänt om "exceptionellt goda rekreationsmöjligheter" (Göteborg) eller "en stimulerande fritidsmiljö" (Gävle), dels mera specifikt om traditioner och kulturarv i form av folkmusik, hemslöjd och hantverk samt "kyrkbåtsrodd" (Mora) och "träslott" (Hälsingland).

Utskottet

Inledning

De av regeringen föreslagna riktlinjer för energipolitiken som riksdagen tog ställning till förra året (prop. 1980/81:90, NU 1980/81:60, rskr 1980/81:381) avsåg bl. a. en omorganisation av myndigheter m. fl. organ inom energiområdet. Riktlinjernas innebörd var i denna del huvudsakligen följande. En särskild myndighet, statens energiverk, skulle bildas för övergripande planeringsfrågor, forsknings- och utvecklingsverksamhet vad gäller energitillförsel på kort och medellång sikt, kommunal energiplanering, information och utbildning, råd, föreskrifter och tillsynsfrågor m. m. Härutöver skulle den nya organisationen bestå av ytterligare två organ, dels oljeersättningsfonden – som redan hade kommit till i provisorisk form –, dels ett organ för långsiktiga och övergripande uppgifter vad gäller energiforskning. Den nya organisationen, i allt väsentligt uppbyggd inom ramen för befintliga resurser, skulle träda i funktion den 1 juli 1982. Näringsutskottet och riksdagen anslöt sig till regeringens förslag beträffande myndighetsorganisationen. På basis av bl. a. en partimotion pläderade näringsutskottets socialdemokrater reservationsvis för att oljeersättningsfondens verksamhet skulle inordnas i den myndighet som centralt handhade energifrågorna. Detta motförslag avvisades alltså.

En kommitté tillkallades våren 1981 med uppgift i första hand att utarbeta förslag till organisation av de tre energimyndigheterna. Kommittén har förordat en organisatorisk uppbyggnad som närmare redovisas i budgetpropositionen och som i allt väsentligt har godtagits av regeringen. Huvuddragen av den tilltänkta organisationen finns sammanfattade i det föregående (s. 2 f.). Regeringen begär nu riksdagens godkännande av de riktlinjer för organisationen av statens energiverk som anges i propositionen. I fråga om oljeersättningsfonden påkallar regeringen ett riksdagsbeslut om att detta organ skall inrättas den 1 juli 1982. Motsvarande beslut beträffande energiverket och energiforskningsnämnden fattade riksdagen redan förra året. Regeringen begär också bemyndigande att vid energiverket och oljeersättningsfonden inrätta ordinarie förordnandetjänster för verkscheferna.

Ett nära samband med organisationsfrågan har frågan om energimyndigheternas lokalisering. Organisationskommittén har kommit till slutsatsen att de tre myndigheterna bör förläggas till Stockholm. En lokalisering till annan ort skulle enligt kommittén få betydande negativa konsekvenser. Fyra andra platser, nämligen Göteborg, Uppsala, Malmö/Lund och Linköping, skulle dock enligt kommittén kunna i godtagbar grad uppfylla de krav på lokaliseringsort som måste ställas för att verksamheten på långt sikt skall kunna drivas effektivt. Regeringen har föranstaltat om en närmare analys av lokaliseringsfrågan och uppskjutit sitt ställningstagande i denna till våren 1982. Om en utflyttning från Stockholm skall ske kan denna inte genomföras

omedelbart, framhålls det i propositionen. Enligt regeringens planer placeras energimyndigheterna vid omorganisationen i tillgängliga lokaler i Stockholm.

I den socialdemokratiska partimotionen 1981/82:1609 kritiseras regeringens förslag. Motionärerna menar att riksdagen icke bör godkänna de angivna riktlinjerna för energiverkets organisation utan i stället begära ett nytt organisationsförslag avseende energiverket, statens industriverk – där den övervägande delen av energifrågorna nu handläggs – och oljeersättningsfonden. Vad motionärerna vänder sig mot är huvudsakligen att oljeersättningsfonden får en fristående ställning. Deras kortfattade motivering anknyter till ett motsvarande resonemang i förra årets socialdemokratiska partimotion om energipolitiken. Där anfördes att kraven på handlingskraft och samordning av denna politik helt naturligt leder fram till att oljeersättningsfondens verksamhet bör handhas av energiverket. Avsaknaden av ett slutligt ställningstagande i lokaliseringsfrågan är enligt motionärerna ytterligare ett motiv för att energiverket bör inrättas först den 1 juli 1983.

Centerpartiet anser att energimyndigheterna bör vara förlagda annorstädes än i Stockholmsområdet. Detta framgår av dess partimotion 1981/82:1053. Där yrkas bl. a. att riksdagen skall anmoda regeringen att låta de olika enheter som skall ingå i energiverket bli kvar i sina nuvarande lokaler till dess lokaliseringsfrågan är avgjord.

I en rad motioner framställs önskemål om att energiverket – eller de tre energimyndigheterna – skall förläggas till någon viss ort eller region utanför Stockholmsområdet. Till näringsutskottet har hänvisats 22 motioner med yrkanden avseende 19 olika orter eller regioner. En av motionerna, 1981/82:1475 (s), innehåller också ett yrkande i lokaliseringsfrågan av övergripande art. Det gäller ett uttalande av riksdagen att regeringen vid beredningen av denna fråga bör "målmedvetet pröva möjligheterna att omlokalisera ny expanderande statlig verksamhet". Lokaliseringsförslagen i motionerna har en geografisk spännvidd från Örnsköldsvik i norr till Malmöhus län i söder. Motionärerna vill i allmänhet få ett beslut av riksdagen nu om den lokaliseringsort som de förordar. I några fall begränsar de sig dock till en sådan begäran som att regeringen "prövar förutsättningarna" för en lokalisering till angiven ort. I fråga om vilka orter och regioner som har föreslagits och vilka argument som har anförts till förmån för förslagen hänvisas till redogörelsen i det föregående (se s. 5 f.). Frågan om energimyndigheternas lokalisering har också berörts i några motioner som har hänvisats till arbetsmarknadsutskottet. Utan helt specifika yrkanden framförs sålunda önskemål om lokalisering till Nyköping i motionerna 1981/82:836 (fp) och 1981/82:1980 (s), till Malmö i motionerna 1981/82:1137 (s) och 1981/82:1516 (s), till Göteborg i motion 1981/82:1966 (s) och till Karlstad i motion 1981/82:2009 (s). För Karlstads del finns inget förslag som näringsutskottet har att behandla.

Myndighetsorganisationen inom energiområdet

Utskottet tar först upp frågan om den nya myndighetsorganisationens utformning och tidpunkten för dess genomförande.

Regeringens förslag innebär att de beslut härom som riksdagen träffade förra året nu fullföljs. Detta är konsekvent och välmotiverat. Det är angeläget att den nya organisationen, som är väl förberedd genom organisationskommitténs arbete, genomförs utan dröjsmål. Därigenom kan den centrala energiförvaltningen snabbare uppnå full effektivitet, vilket är av stor betydelse under det utvecklingsskede som energihushållningen nu befinner sig i. En viktig förutsättning för att omorganisationen skall bli lyckosam är emellertid att frågan om energimyndigheternas lokalisering snarast får sin lösning. Utskottet återkommer i det följande till detta ämne.

Planeringen för oljeersättningsfonden har alltifrån början inriktats på att fonden skall ha en fristående ställning men nära samverka med energiverket. Organisationskommittén har närmare behandlat formerna för samarbetet och därigenom skapat en god grund för den kommande verksamheten. Utskottet finner inte att motionärernas kritik mot förslaget till organisation av oljeersättningsfonden är bärkraftig. Följaktligen tillstyrker utskottet att fonden inrättas enligt de riktlinjer som anges i propositionen och sålunda samtidigt med energiverket blir en fristående myndighet. Utskottet tillstyrker likaså de angivna riktlinjerna för hur energiverket skall byggas upp. Verksamheten får sålunda påbörjas i tillgängliga lokaler i Stockholm.

Det sagda innebär att utskottet ställer sig avvisande till yrkandet i motion 1981/82:1609 (s) om uppskov till nästa år med energiverkets inrättande. Regeringens förslag rörande anslag till energiverket och inrättande av de båda berörda verkschefstjänsterna tillstyrks.

Lokalisering av energimyndigheterna

Utskottet övergår så till frågan om permanent lokaliseringsort för de centrala energimyndigheterna. I avsaknad av ett förslag häri från regeringen vid den tidpunkt då frågan om myndighetsorganisationen bör prövas har utskottet tagit upp det föreliggande materialet till bedömning. Tre olika uppfattningar har därvid framförts.

Från socialdemokratisk sida har hävdats att riksdagen inte nu har tillräckligt beslutsunderlag utan bör avvakta det förslag från regeringen som har aviserats. Moderata samlingspartiets och folkpartiets företrädare har talat för att riksdagen nu skall ansluta sig till organisationskommitténs förslag om att energimyndigheterna skall vara förlagda till Stockholm. Centerpartiets företrädare har likaså förordat ett omedelbart lokaliseringsbeslut men angett Nyköping som lämplig förläggningsplats. Utskottet skall här först lämna en sammanfattande redovisning av de skäl som har åberopats för de

båda sistnämnda förslagen.

En lokalisering till Stockholm har alltså förordats av organisationskommittén. Kommittén anför att den verksamhet som de tre energimyndigheterna skall bedriva i betydande utsträckning inte är ny utan övertas från andra i Stockholm belägna organ. Vidare pekar kommittén på ett stort behov av nära och löpande samverkan med regeringskansliet och med centrala myndigheter och organisationer m. fl. I ett kortare perspektiv är enligt kommittén risken för en betydande omsättning av personal ett avgörande argument. På grundval av tidigare erfarenheter förutser man att minst hälften av personalen vid de befintliga organen kommer att söka sig till annan verksamhet om de nya myndigheterna lokaliseras utanför Stockholm. Detta skulle, säger kommittén, inverka klart negativt på de nya myndigheternas effektivitet och möjlighet att spela avsedd roll i energipolitiken. I ett längre perspektiv fäster kommittén avgörande vikt vid de nya myndigheternas starka kontaktmässiga bundenhet till Stockholm.

För Nyköping som lokaliseringsort har i huvudsak anförts följande.

Utgångspunkten är att ny statlig verksamhet enligt tidigare riksdagsbeslut bör lokaliseras utanför Stockholm. De tre energimyndigheterna blir helt nya organisationer, och den verksamhet som de skall svara för är delvis ny. Följaktligen bör de lokaliseras utanför Stockholm. Ett flertal orter kan komma i fråga som lämpliga för lokalisering av energimyndigheterna. Vid en samlad bedömning ter sig emellertid de skäl som talar för Nyköping tyngre än de som kan åberopas för någon annan ort.

Vad gäller regionalpolitiska och arbetsmarknadspolitiska omständigheter erinrar Nyköpings förespråkare om det uttalande som riksdagen gjorde i samband med sitt beslut år 1975 om indragning av Södermanlands flygflottilj, F 11 (prop. 1975:75, FöU 1975:14, rskr 1975:172). Riksdagen förutsatte att regeringen uppmärksamt skulle följa sysselsättningsutvecklingen inom regionen och med all kraft ta itu med de problem som uppkom genom att flottiljen lades ned. De hänvisar också till ett yttrande av arbetsmarknadsutskottet hösten 1980 (AU 1980/81:4 y). Därav framgår att man enligt den prognos som förelåg räknade med en negativ befolkningsutveckling i Nyköping fram till år 1985. Arbetsmarknadsutskottet pekade på "en sådan icke beaktad faktor när det gäller utvecklingen på sysselsättningsområdet som SSAB:s svårigheter". Härav kunde enligt utskottet följa "en markant negativ effekt för arbetsmarknaden i Nyköpingsregionen".

Nyköpings förespråkare pekar vidare på att Studsvik Energiteknik AB har sina anläggningar inom Nyköpings kommun. Studsvik är statens samlade resurs för energitekniskt forsknings- och utvecklingsarbete (prop. 1981/82:115). Dess bibliotek, vars verksamhet till väsentlig del betalas av staten, är centralt specialbibliotek för energiteknik. Nyköping ligger vidare på rimligt avstånd från två universitetsorter, Stockholm och Linköping. Kommunikationerna är goda. Tåg i vardera riktningen går arbetsdagar varannan timme under dagtid. Restiden till såväl Stockholm som Linköping är drygt en

timme. Vidare finns utmärkta vägförbindelser samt civilflyg. I samband med nedläggningen av F 11 friställdes såväl arbetslokaler som bostäder. Även om dessa inte direkt kan utnyttjas vid energimyndigheternas etablering bedöms de komma att underlätta denna och minska kostnaderna för den.

Utskottet gör följande bedömning av lokaliseringsfrågan.

Som framhållits har regeringen ännu inte tagit ställning i denna fråga utan aviserat ett förslag till riksdagen senare under våren 1982. Det kan enligt utskottets mening inte komma i fråga att riksdagen skulle besluta om lokaliseringsort för energimyndigheterna utan att avvakta regeringens förslag. Det är visserligen alltid möjligt att förlägga nya centrala myndigheter till Stockholm. I enlighet med sina tidigare uttalanden måste riksdagen emellertid också allvarligt pröva förutsättningarna för en lokalisering utanför Stockholm, och detta kan uppenbarligen ske endast på grundval av ett omfattande material som regeringen lägger fram. Förslaget att riksdagen på basis av en kortfattad plädering för en viss ort, Nyköping, skulle fatta omedelbart beslut om lokalisering dit strider mot hävdvunna principer för hur riksdagsärenden skall beredas. Regeringens åtgärd att med lokaliseringsfrågan olöst förbereda övergång till den nya myndighetsorganisationen redan sommaren 1982 – bl. a. har personalrekryteringen inletts efter en omfattande annonsering – är enligt utskottets mening anmärkningsvärd. Regeringens trovärdighet som förespråkare för decentralisering i statsförvaltningen (jfr prop. 1981/82:100 bil. 3 s. 19 f.) rubbas också allvarligt av dess oförmåga att handlägga det nu aktuella lokaliseringsärendet tillfredsställande.

Av vad nu sagts följer att utskottet inte i dagens läge kan stödja något av de föreliggande förslagen till permanent lokaliseringsort för energimyndigheterna. Vissa av motionerna i ämnet syftar, som förut har sagts, inte till ett omedelbart beslut om lokaliseringen utan till fortsatt utredning om en speciell orts förutsättningar. Det får anses vara regeringens sak att utan närmare påpekanden från riksdagen sörja för erforderlig allsidighet hos det beslutsunderlag som den i sinom tid lägger fram för riksdagen. Inte heller dessa motioner bör därför föranleda någon åtgärd av riksdagen. Utskottet avstyrker sålunda samtliga motionsyrkanden rörande energimyndigheternas lokalisering, inkl. det inledningsvis (s. 11) berörda yrkandet i motion 1981/82:1053 (c), vilket saknar aktualitet vid ett uppskov med omorganisationen.

Statens elektriska inspektion

Slutligen tar utskottet här upp regeringens förslag om anslag till statens elektriska inspektion. Detta förslag tillstyrks.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *myndighetsorganisationen inom energiområdet*
att riksdagen
a) med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 1 moment 1 och punkt E 8 moment 1 och med avslag på motion 1981/82:1609 yrkandena 16–18
dels godkänner i propositionen angivna riktlinjer för organisationen av statens energiverk,
dels godkänner att en myndighet med uppgift att ha hand om stöd för att ersätta olja, m. m., inrättas den 1 juli 1982 enligt de riktlinjer som anges i propositionen,
b) med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 1 moment 2 och med avslag på motion 1981/82:1609 yrkande 19 bemyndigar regeringen att vid statens energiverk inrätta en ordinarie tjänst för verkschefen med beteckningen p,
c) med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 8 moment 2 bemyndigar regeringen att vid den under a sist angivna myndigheten inrätta en ordinarie tjänst som chef för myndigheten med beteckningen p,
d) med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 1 moment 3 till *Statens energiverk: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1982/83 under fjortonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 21 357 000 kr.,
e) med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 2 till *Statens energiverk: Utredningar m. m. och information* för budgetåret 1982/83 under fjortonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 11 691 000 kr.,
2. beträffande *lokalisering av energimyndigheterna*
att riksdagen med anledning av proposition 1981/82:100 bilaga 17 i ifrågavarande del (s. 83–85) samt med avslag på motion 1981/82:440 (Södertälje), motion 1981/82:631 (Nyköping), motion 1981/82:1948 (Linköping), motion 1981/82:822 (Växjö), motion 1981/82:683 (Kalmar), motion 1981/82:1937 (Blekinge län), motion 1981/82:2115 yrkande 2 (Kristianstads län), motion 1981/82:1622 yrkande 2 (Malmöhus län), motion 1981/82:2123 yrkande 2 (Landskrona), motionerna 1981/82:202 och 1981/82:242 (Göteborg), motion 1981/82:813 (Borås), motion 1981/82:451 yrkande 3 i ifrågavarande del och motionerna 1981/82:616 och 1981/82:627 (Skövde), motion 1981/82:1474 (Örebro), motion 1981/82:630 (Västerås), motion 1981/82:1473 (Mora), motion 1981/82:1475 (Gävle m. m.), motion 1981/82:1940 (Hälsingland), motion 1981/82:241

(Sundsvall), motion 1981/82:319 (Örnsköldsvik) och motion 1981/82:1053 yrkande 3 (tillfällig lokalisering) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. beträffande *statens elektriska inspektion*
att riksdagen med bifall till proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 3 till *Statens elektriska inspektion* för budgetåret 1982/83 under fjortonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 7 232 000 kr.

Stockholm den 15 april 1982

På näringsutskottets vägnar
INGVAR SVANBERG

Närvarande: Ingvar Svanberg (s), Johan Olsson (c), Hugo Bengtsson (s), Sven Andersson (fp), Margaretha af Ugglas (m), Lilly Hansson (s), Birgitta Hambraeus (c), Tage Adolfsson (m), Lennart Pettersson (s), Rune Jonsson (s), Hadar Cars (fp), Wivi-Anne Radesjö (s), Birgitta Johansson (s), Ivar Franzén (c) och Lennart Blom (m).

Reservationer

1. Myndighetsorganisationen inom energiområdet (mom. 1)

Ingvar Svanberg, Hugo Bengtsson, Lilly Hansson, Lennart Pettersson, Rune Jonsson, Wivi-Anne Radesjö och Birgitta Johansson (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "Regeringens förslag" och slutar med "verkschefstjänsterna tillstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill kraftigt understryka de synpunkter i ämnet som framförs i motion 1981/82:1609 (s). Lika litet som tidigare har regeringen nu redovisat några sakliga och bärande motiv för att oljeersättningsfonden skall vara ett fristående organ. Det behov av ökad samordning på energiområdet som utgör ett huvudmotiv för omorganisationen talar tvärtom starkt för att oljeersättningsfondens verksamhet inordnas i den centrala förvaltningsmyndigheten för energifrågor.

Fr. o. m. den 1 juli 1983 bör denna myndighet vara statens energiverk. Att energiverket inrättas redan i år finner utskottet olämpligt med hänsyn till att frågan om energimyndigheternas lokalisering ännu är olöst. Utskottet återkommer till denna fråga i det följande. Här konstaterar utskottet emellertid följande. Regeringen har ännu inte gett besked om vilken

lokaliseringsort den vill föreslå. Riksdagen skulle kunna ta på sig ansvaret för att trots detta nu avgöra lokaliseringsfrågan på basis av föreliggande material. Även i det fallet skulle likväl från riksdagens beslut bara något över två månader återstå till den tidpunkt då enligt regeringens linje de nya myndigheterna skall träda i funktion. Av såväl personalpolitiska som allmänt administrativa skäl är en sådan ordning oacceptabel.

Riksdagen bör således upphäva förra årets beslut om att energiverket skall inrättas den 1 juli 1982. Regeringen bör samtidigt anmodas att komma med ett nytt organisationsförslag som tillgodoser det krav på samordning av energiförvaltningen som utskottet nyss har givit uttryck åt. Oljeersättningsfonden bör med det snaraste inordnas i den centrala energimyndigheten, övergångsvis alltså i statens industriverk. Något beslut om inrättande av verkschefstjänster har riksdagen således inte anledning att träffa nu. Medel för den verksamhet som det gäller kan beräknas enligt regeringens förslag. Anslag bör emellertid inte anvisas under rubriken Statens energiverk utan under rubriken Central förvaltning på energiområdet. Det får sedan ankomma på regeringen att fördela anslagen på de olika enheterna i den nuvarande myndighetsorganisationen. Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet alltså de nu aktuella yrkandena i motion 1981/82:1609 (s).

dels att utskottet under 1 bort hemställa

1. beträffande *myndighetsorganisationen inom energiområdet* att riksdagen

a) med bifall till motion 1981/82:1609 yrkandena 16–18 upphäver sitt beslut år 1981 (NU 1980/81:60 mom. 114, rskr 1980/81:381) om inrättande av statens energiverk, avslår proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 1 moment 1 och punkt E 8 moment 1 samt som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

b) med bifall till motion 1981/82:1609 yrkande 19 avslår proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 1 moment 2,

c) avslår proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 8 moment 2,

d) med anledning av proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 1 moment 3 till *Central förvaltning på energiområdet: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1982/83 under fjortonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 21 357 000 kr.,

e) med anledning av proposition 1981/82:100 bilaga 17 punkt E 2 till *Central förvaltning på energiområdet: Utredningar m. m. och information* för budgetåret 1982/83 under fjortonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 11 691 000 kr.

2. Lokalisering av energimyndigheterna (mom. 2)

Sven Andersson (fp), Margaretha af Ugglas (m), Tage Adolfsson (m), Hadar Cars (fp) och Lennart Blom (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 14 som börjar med "Som framhållits" och slutar med "med omorganisationen" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar organisationskommitténs uppfattning att energimyndigheterna permanent bör förläggas till Stockholm. En viktig utgångspunkt är att det – i motsats till vad som antyds bl. a. i motion 1981/82:1475 (s) – här inte rör sig om någon i egentlig mening "ny" statlig verksamhet och att det i nuläget inte heller är fråga om någon expansion av den centrala energiförvaltningen. De argument för en lokalisering till Stockholm som kommittén har angett och som utskottet i det föregående har rekapitulerat finner utskottet tungt vägande. Uppenbarligen är myndigheternas kontaktbehov sådant att det inte utan stora nackdelar kan tillgodoses vid en förläggning utanför Stockholm. Alldeles oavsett detta långsiktigt giltiga förhållande kan konstateras att en utflyttning skulle medföra en kraftig och helt oacceptabel effektivitetsförlust, i vart fall under en betydande övergångstid, och detta i ett skede då samhällets krav på energimyndigheternas funktionsförmåga är exceptionellt stora.

Som framgår av det föregående är det angeläget att avgörandet beträffande energimyndigheternas lokalisering inte ställs på framtiden. Utskottet förordar därför att riksdagen nu beslutar att de tre myndigheterna permanent skall förläggas till Stockholm. Härav följer att utskottet avstyrker samtliga motionsyrkanden i lokaliseringsfrågan och därmed även det förslag om förläggning till Nyköping som har förts fram inom utskottet. Förslaget har inte något underlag i organisationskommitténs utredning och har inte heller i övrigt fått den allsidiga belysning som vore nödvändig om det skulle ligga till grund för riksdagens beslut. Om utskottet hade ansett sig kunna medverka till en utlokalisering skulle detta förslag alltså ändå inte ha kunnat vinna beaktande utan en ytterligare beredning i regeringens regi.

dels att utskottet under 2 bort hemställa

2. beträffande *lokalisering av energimyndigheterna*
att riksdagen med anledning av proposition 1981/82:100 bilaga 17 i ifrågavarande del (s. 83–85) samt med avslag på motion 1981/82:440 (Södertälje), motion 1981/82:631 (Nyköping), motion 1981/82:1948 (Linköping), motion 1981/82:822 (Växjö), motion 1981/82:683 (Kalmar), motion 1981/82:1937 (Blekinge län), motion 1981/82:2115 yrkande 2 (Kristianstads län), motion 1981/82:1622 yrkande 2 (Malmöhus län), motion 1981/82:2123 yrkande 2 (Landskrona), motionerna 1981/82:202

och 1981/82:242 (Göteborg), motion 1981/82:813 (Borås), motion 1981/82:451 yrkande 3 i ifrågavarande del och motionerna 1981/82:616 och 1981/82:627 (Skövde), motion 1981/82:1474 (Örebro), motion 1981/82:630 (Västerås), motion 1981/82:1473 (Mora), motion 1981/82:1475 (Gävle m. m.), motion 1981/82:1940 (Hälsingland), motion 1981/82:241 (Sundsvall), motion 1981/82:319 (Örnsköldsvik) och motion 1981/82:1053 yrkande 3 (tillfällig lokalisering) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

3. Lokalisering av energimyndigheterna (mom. 2)

Johan Olsson, Birgitta Hambraeus och Ivar Franzén (alla c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 14 som börjar med "Som framhållits" och slutar med "med omorganisationen" bort ha följande lydelse:

Det är för utskottet en självklar utgångspunkt att i detta fall lokalisering till en annan ort än Stockholm bör övervägas i första hand. En genomgripande omorganisation av det slag som nu är aktuell är just ett sådant tillfälle då förvaltningsverksamhetens geografiska förläggning kan och bör omprövas. Organisationskommitténs förord för Stockholm som lokaliseringsort baseras väsentligen på kortsiktiga överväganden, som dessutom ter sig omotiverat pessimistiska. Avgörande måste givetvis vara att de nya myndigheterna får en på lång sikt lämplig placering. De ofrånkomliga svårigheterna i samband med en utlokalisering kan kraftigt reduceras genom lämpligt val av förläggningsort och förnuftiga övergångsåtgärder. Det förslag som har förts fram inom utskottet om att de tre energimyndigheterna skall lokaliseras till Nyköping ter sig i alla hänseenden välmotiverat. Det representerar en ändamålsenlig avvägning mellan de olika hänsyn – å ena sidan regionalpolitiska och arbetsmarknadspolitiska, å andra sidan i vid mening förvaltningsorganisatoriska – som måste tas i ett fall som detta. Utskottet kan i allo ansluta sig till den argumentation för förslaget om Nyköping som har rekapitulerats i det föregående. Utskottet förordar således att riksdagen nu beslutar att de tre energimyndigheterna så snart det är praktiskt möjligt skall förläggas till Nyköping. Detta innebär att utskottet tillstyrker motion 1981/82:631 (c). Motsvarande önskemål har, såsom berörts i det föregående, framförts från socialdemokratiskt håll i motion 1981/82:1980 och från folkpartihåll i motion 1981/82:836. Utskottets förslag innebär att dessa båda motioner i sak blir delvis tillgodosedda.

Om riksdagen följer utskottets rekommendation i lokaliseringsfrågan ger det inledningsvis (s. 11) berörda yrkandet i motion 1981/82:1053 (c) inte anledning till någon åtgärd.

dels att utskottet under 2 bort hemställa

2. beträffande *lokalisering av energimyndigheterna*
att riksdagen med anledning av proposition 1981/82:100 bilaga 17 i ifrågavarande del (s. 83–85), med bifall till motion 1981/82:631 (Nyköping) samt med avslag på motion 1981/82:440 (Södertälje), motion 1981/82:1948 (Linköping), motion 1981/82:822 (Växjö), motion 1981/82:683 (Kalmar), motion 1981/82:1937 (Blekinge län), motion 1981/82:2115 yrkande 2 (Kristianstads län), motion 1981/82:1622 yrkande 2 (Malmöhus län), motion 1981/82:2123 yrkande 2 (Landskrona), motionerna 1981/82:202 och 1981/82:242 (Göteborg), motion 1981/82:813 (Borås), motion 1981/82:451 yrkande 3 i ifrågavarande del och motionerna 1981/82:616 och 1981/82:627 (Skövde), motion 1981/82:1474 (Örebro), motion 1981/82:630 (Västerås), motion 1981/82:1473 (Mora), motion 1981/82:1475 (Gävle m. m.), motion 1981/82:1940 (Hälsingland), motion 1981/82:241 (Sundsvall), motion 1981/82:319 (Örnsköldsvik) och motion 1981/82:1053 yrkande 3 (tillfällig lokalisering) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

GOTAB 70912 Stockholm 1982